

VATIKÁNSKÝ DOKUMENT O HOMOSEXUÁLNÍCH SVAZCÍCH

Úvahy k návrhům na právní uznání svazků mezi homosexuálními osobami

Úvod

1. O různých otázkách týkajících se homosexuality pojednávali v poslední době vícekrát Svatý otec Jan Pavel II. i příslušná dikasteria Svatého stolce. (Srov. Jan Pavel II., *Promluvy před modlitbou Anděl Páně*, 20. února 1994 a 19. června 1994; *Promluva k účastníkům plenárního shromáždění Papežské rady pro rodinu*, 24. března 1999; *Katechismus katolické církve*, 2357-2359, 2396; Kongregace pro nauku víry, prohlášení *Persona humana*, 29. prosince 1975, 8; *Dopis o pastorační homosexuálních osob*, 1. října 1986; Některé úvahy k *Odpovědi na návrh zákona o nediskriminaci homosexuálních osob*, 24. července 1992; Papežská rada pro rodinu, *Dopis předsedům biskupských konferencí o rezoluci Evropského parlamentu ve věci homosexuálních párů*, 25. března 1994; *Rodina, manželství a fakticky existující soužití*, 26. července 2000, 23.) Jedná se totiž o znepokojivý mravní a společenský jev i v těch zemích, v jejichž právním řádu mu není věnována žádná pozornost. Ještě povážlivější je však v zemích, které již poskytly nebo chtějí poskytnout homosexuálním svazkům právní uznání, jež v některých případech zahrnuje i oprávnění k adopci dětí. Úvahy zde předložené neobsahují nové naukové prvky, nýbrž chtějí připomenout body, které jsou pro uvedený problém podstatné, a uvést některé argumenty přirozené povahy, užitečné pro formulaci specifitějších prohlášení biskupů podle různých situací v jednotlivých oblastech světa: prohlášení zaměřených k ochraně a podpoře

důstojnosti manželství, jež je základem rodiny, a také stability společnosti, v níž instituce rodiny tvoří její základní část. Cílem těchto úvah je rovněž objasnění činnosti katolických politiků, jimž ukazují směrnice pro postup shodný s křesťanským svědomím, budou-li konfrontováni s návrhy zákonů týkajících se tohoto problému. (Srov. Kongregace pro nauku víry, *Instrukce k některým otázkám ohledně působení a chování katolíků v politickém životě*, 24. listopadu 2002, 4.) Jelikož jde o látku, která se týká přirozeného mravního zákona, jsou následující argumenty předkládány nejen věřícím, nýbrž všem lidem, kteří usilují o podporu a obranu obecného dobra společnosti.

I. POVAHA MANŽELSTVÍ A CHARAKTERISTIKY, JICHŽ SE NEMŮŽE ZRÍCI

2. Nauka církve o manželství a o komplementaritě pohlaví jen znovu předkládá pravdu, jejíž zřejmost ukazuje správný rozum (*retta ragione*) a kterou v tomto smyslu uznávají všechny velké kultury světa. Manželstvím není jakýkoli svazek mezi lidskými osobami. Bylo Stvořitelem založeno se sobě vlastní povahou, podstatnými vlastnostmi a cíli. (Srov. II. vatikánský koncil, konstituce *Gaudium et spes*, čl. 48.) Žádná ideologie nemůže vzít lidskému duchu jistotu, že manželství existuje pouze mezi dvěma osobami různého pohlaví, jež směřují k společenství svých osob vzájemným osobním darováním, které je jim vlastní a pro ně výlučné.

Takto vzájemně přispívají k svému zdokonalení a spolupracují s Bohem na plození a výchově nového života.

3. Přirozená pravda o manželství byla potvrzena zjevením, které je obsaženo v biblických zprávách o stvoření, vyjadřujících rovněž původní lidskou moudrost, jejímž prostřednictvím zaznívá hlas přirozenosti samé. Kniha Genesis mluví o třech základních skutečnostech stvořitelského plánu s manželstvím.

Za prvé byl člověk, Boží obraz, stvořen „jako muž a žena“ (Gn 1,27). Muž a žena jsou si rovni jakožto osoby, ve svém mužském a ženském bytí se vzájemně doplňují. Sexualita patří na jedné straně k biologické sféře, v člověku je však pozvednuta k úrovni vyšší, personální, na níž se tělo a duch spojují.

Dále ustanovil Stvořitel manželství jako životní formu, ve které se mezi osobami uskutečňuje svazek, v němž se uplatňují schopnosti (sily) sexuality. „Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem“ (Gn 2,24).

Konečně chtěl Bůh darovat jednotě muže a ženy zvláštní účast na svém stvořitelském díle. Proto požehnal muže a ženu slovy: „Plodte a množte se“ (Gn 1,28). Podle Stvořitelova plánu patří tedy komplementarita obou pohlaví a plodnost k podstatě instituce manželství.

Kromě toho pozdvihl Kristus manželský svazek mezi mužem a ženou k důstojnosti svátosti. Církev učí, že křesťanské manželství je účinným znamením smlouvy mezi Kristem a církví (srov. Ef 5,32). Tento křesťanský význam manželství nikterak nesnižuje hlubo-

ce lidskou hodnotu manželského spojení muže a ženy, nýbrž ji potvrzuje a posiluje (srov. Mt 19,3-12; Mk 10,6-9).

4. Neexistuje žádný základ pro připodobňování homosexuálních svazků k manželství nebo pro stanovování analogií, byť vzdálených, mezi nimi a Božím plánem s manželstvím a rodinou. Manželství je svaté, zatímco homosexuální vztahy jsou v rozporu s přirozeným mravním zákonem. Neboť homosexuální akty „odlučují pohlavní úkon od předávání života. Nejsou plodem opravdového citového a pohlavního doplňování (...). V žádném případě nemohou být schvalovány.“ (*Katechismus katolické církve*, 2357.)

Homosexuální vztahy jsou v Písmu svatém „odsuzovány jako těžké poklesky (...)“ (srov. Řím 1,24-27; 1 Kor 6,10; 1 Tim 1,10). Tento soud Písma svatého sice nedovoluje vyvozovat, že všichni, kdo touto anomálií trpí, jsou za ni osobně odpovědní, dosvědčuje však, že homosexuální akty jsou vnitřně nezřízené.“ (Kongregace pro nauku víry, prohlášení *Persona humana*, 29. prosince 1975, 8.) Stejný mravní soud nalézáme u mnoha církevních spisovatelů prvních staletí (Srov. např. sv. Polykarp, *Dopis Filipánům*, V, 3; sv. Justin, *První apologie*, 27,1-4; Athenagoras, *Prošba za křesťany*, 34.) a katolická tradice jej jednomyslně přijímá.

Nicméně podle nauky církve mají být muži a ženy s homosexuálními sklony „přijímání s úctou, soucitem a jемnocitem. Je třeba se vůči nim vyhnout jakémukoli náznaku nespravedlivé diskriminace“. (*Katechismus katolické církve*,

2358; srov. Kongregace pro nauku víry, *Dopis o pastoraci homosexuálních osob*, 1. října 1986, 10.) Kromě toho jsou takové osoby stejně jako jiní křesťané voláni k životu v čistotě. (Srov. *Katechismus katolické církve*, 2359; Kongregace pro nauku víry, *Dopis o pastoraci homosexuálních osob*, 1. října 1986, 12.) Ale homosexuální sklony jsou „objektivně nezřízené“ (*Katechismus katolické církve*, 2358) a homosexuální úkony „patří k hříchům, které odporují čistotě“ (tamtéž, 2396).

II. POSTOJE K PROBLÉMU HOMOSEXUÁLNÍCH SVAZKŮ

5. K jevu homosexuálních svazků fakticky existujících zaujímají občanské autority různé postoje: někdy se omezují na to, že tento jev tolerují; jindy podporují právní uznání takových svazků pod záminkou, že tak ve vztahu k některým právům zabraňují diskriminaci osob, které žijí společně s osobou téhož pohlaví; někdy se dokonce přimlouvají za právní rovnost homosexuálních svazků s manželstvím ve vlastním smyslu, aniž vylučují uznání právní způsobilosti k adopci dětí.

Tam, kde stát vůči faktickému stavu přijímá politiku tolerance, která nezahrnuje existenci zákona, jenž takovým životním formám výslovně propůjčuje právní uznání, je třeba dobře rozlišovat různé aspekty problému. Mravní svědomí v každém případě vyžaduje svědectví o celé mravní pravdě, jíž odporuje jak schvalování homosexuálních vztahů, tak nespravedlivá diskriminace vůči homosexuálním osobám. Proto jsou užitečná diskrétní a rozvážná prohlášení, jež by mohla mít například tento obsah: odhalovat, že se taková tolerance dá instrumentálně nebo ideologicky využívat; jasně ukazovat nemorální povahu svazků takového druhu;

připomínat státu, že je nutno tento jev držet v mezích, aby se tkanivo společenské mravnosti nedostávalo do nebezpečí a především aby mladé generace nebyly vystavovány nesprávnému chápání sexuality a manželství; to by je zbavovalo nezbytných prvků obrany a navíc by se tím přispívalo k šíření jevu samého. Těm, kteří vycházejíce z takové tolerance chtějí postupovat dál k uzákonění jistých práv pro homosexuální osoby, jež spolu žijí, je třeba připomínat, že tolerance vůči zlu je něco značně jiného než schvalování nebo legalizace zla.

Tam, kde jsou homosexuální svazky právně uznávány nebo stavěny na roveň manželství a jsou jim přiznávána práva, jež jsou vlastní manželství, je jasný a zřetelný protest závažně potřebný. V takovém případě je nutno se zdržet jakéhokoli druhu formálního (výslovného) spolupůsobení na promulgaci nebo uplatňování zákonů tak těžce nespravedlivých, a také, pokud je to možné, i materiální (faktické) součinnosti při jejich uplatňování. V této materii může každý uplatnit právo na námitku svědomí.

III. ROZUMOVÉ ARGUMENTY PROTI PRÁVNÍMU UZNÁNÍ HOMOSEXUÁLNÍCH SVAZKŮ

6. K pochopení motivů, které vedou k nutnosti stavět se tímto způsobem proti činitelem usilujícím o legalizaci homosexuálních svazků, je třeba některých specifických etických úvah, které mají různou povahu (zdůvodňují zmíněnou nutnost ve vztahu k různým aspektům).

Ve vztahu k správnému rozumu

Úloha občanského zákona je jistě omezenější než úloha zákona mravního (srov. Jan Pavel II., encyklika *Evangelium vi-*

tae, 25. března 1995, 71.), ale občanský zákon se nemůže dostat do rozporu se správným rozumem, aniž ztratí svou závaznost pro svědomí. (Srov. tamtéž, 72.) Každý lidmi vydaný zákon má povahu zákona potud, pokud je v souladu s přirozeným mravním zákonem, jež poznává správný rozum, a zejména pokud respektuje nezcizitelná práva každé osoby. (Srov. sv. Tomáš Akvinský, *Summa theologiae*, I-II. ot. 95, čl. 2.) Zákonodárství příznivé homosexuálním svazkům odporuje správnému rozumu, neboť právní záruky obdobné zárukám náležejícím instituci manželství propůjčuje svazku mezi dvěma osobami stejného pohlaví. Vzhledem k hodnotám, jež jsou ve hře, nemohl by stát tyto svazky legalizovat, aniž by zanedbal povinnost podporovat a chránit instituci pro společné dobro tak podstatnou, jakou je manželství.

Zde se lze ptát, jak může být v rozporu s obecným dobrem zákon, který nikomu neukládá určitý způsob chování, nýbrž se omezuje na to, že legalizuje faktickou danost, jež zdánlivě nikomu nezpůsobuje žádné bezpráví. K tomu je nezbytné vzít v úvahu především rozdíl mezi homosexuálním chováním jako soukromým jevem a na druhé straně tímž chováním jako sociálním vztahem, jež zákon předvídá a schvaluje jej, až se z něho stane jedna z institucí právního řádu. Tento druhý jev není jen závažnější, ale má velmi široký a hluboký dosah, a nakonec by přivodil v celé sociální organizaci změny, které by se ukázaly jako škodlivé pro společné dobro. Civilní zákony jsou strukturálními principy lidského života ve společnosti, k dobrému nebo ke zlému. „Hrají velmi důležitou a někdy rozhodující roli v podpoře určité mentality a určité zvyklosti.“ (Srov. Jan Pavel II., encyklika *Evangelium vitae*, 25. března 1995, 90.) Životní formy a modely, jež se ji-

mi vyjadřují, utvářejí společenský život nejen zvnějšku, nýbrž mají tendenci měnit u mladých generací chápání a hodnocení způsobů chování. Legalizace homosexuálních svazků by proto vedla k tomu, že by se zatemnilo vnímání některých základních mravních hodnot a hodnocení instituce manželství by bylo oslabeno.

V biologickém a antropologickém ohledu

7. Homosexuálním svazkům naprosto chybějí biologické a antropologické prvky manželství a rodiny, jež by mohly rozumně zdůvodnit jejich právní uznání.

Nejsou s to přiměřeným způsobem zajišťovat rozmnožování a udržování lidstva. Případné využití prostředků, jež jsou jim k dispozici na základě nejnovějších objevů v oblasti umělého oplodňování, kromě toho, že s sebou nese závažné nedostatky respektu k lidské důstojnosti (srov. Kongregace pro nauku víry, instrukce *Donum vitae*, 22. února 1987, II. A. 1-3.), by vůbec tuto jejich nedostatečnost nezměnilo.

V homosexuálních svazcích také zcela chybí ta dimenze manželství, která představuje lidskou a spořádanou formu sexuálních vztahů. Sexuální vztahy jsou totiž lidské, pokud vyjadřují a podporují vzájemnou pomoc obou pohlaví v manželství a zůstávají otevřené předávání života.

Jak ukazuje zkušenost, absence sexuální bipolarity vytváří překážky normálnímu rozvoji dětí, jsou-li případně do takových svazků včleněny. Chybí jim zkušenost mateřství nebo otcovství. Umísťovat děti do homosexuálních svazků adopcí znamená fakticky násilí na těchto dětech v tom smyslu, že se využívá jejich stavu slabosti k tomu, aby byly uvedeny do prostředí, které není příznivé jejich plnému lidskému rozvoji. Taková praxe by byla jistě těžce nemorální a ote-

vřeně by odporovala zásadě, kterou uznává i mezinárodní úmluva OSN o právech dítěte a podle níž je nejvyšším zájmem, jež je třeba chránit, v každém případě zájem dítěte, které je slabší a bezbrannou stranou.

V sociálním ohledu

8. Společnost vděčí za své přežití a trvání rodině, která je založena na manželství. Nevyhnutelným následkem právního uznání homosexuálních svazků je předefinování manželství, z něhož se stává instituce, jež ve své právně uznané formě ztrácí podstatný vztah k faktorům spojeným s heterosexuality, jako je například úloha plození a výchovy. Kdyby se na manželství mezi dvěma osobami různého pohlaví nahlíželo v právním smyslu jen jako na jednu možnou formu manželství, v pojmu manželství by došlo k radikální změně, a to k závažné škodě obecného dobra. Staví-li stát homosexuální svazky na právní úroveň analogickou úrovni manželství, jedná svévolně a dostává se do rozporu se svými vlastními povinnostmi.

Na podporu legalizace homosexuálních svazků není možné se dovolávat principu úcty ke každé osobě a vyloučení její diskriminace. Rozlišování mezi osobami nebo odmítnutí určitého sociálního uznání nebo výkonu je totiž nepřijatelné pouze tehdy, je-li to v rozporu se spravedlností. (Srov. sv. Tomáš Akvinský, *Summa theologiae*, II-II. ot. 63, čl. 1, c.) Nepřiznat sociální a právní status manželství formám, které manželské nejsou ani takové být nemohou, spravedlnosti neodporuje, ale je to naopak jejím požadavkem.

Ani na princip oprávněné osobní autonomie se nelze rozumně odvolávat. Něco jiného je, mohou-li jednotliví občané svobodně vykonávat činnosti, jež odpovídají jejich zájmu a jež mají místo v rámci všeobecných občanských práv na svobodu; a něco zcela jiného je,

jestliže se ze strany státu dostane specifického a kvalifikovaného uznání činností, které nepředstavují žádný významný pozitivní přínos k rozvoji osoby a společnosti. Homosexuální svazky neplní ani v širším analogickém smyslu úkoly, kvůli nimž si manželství a rodina zasluhují specifické a kvalifikované právní uznání. Jsou však dobré důvody k přesvědčení, že pro zdravý vývoj lidské společnosti jsou tyto svazky škodlivé, především pokud by jejich účinný dopad na sociální tkaniwo vzrůstal.

V právním ohledu

9. Jelikož manželské dvojice plní roli zajišťování řádu generací a představují tedy prvořadý veřejný zájem, poskytuje jim občanské právo jisté instituční uznání. Naproti tomu homosexuální svazky nevyžadují specifickou pozornost právního řádu, protože jim uvedená role ve prospěch společného dobra nepřisluší.

Není správná argumentace, že by právní uznání homosexuálních svazků bylo nutné, aby se zabránilo tomu, že by ti, kdo žijí v homosexuálním svazku, ztratili v důsledku pouhé skutečnosti svého soužití účinné uznání všeobecných práv, jež mají jako osoby a jako občané. Ve skutečnosti se mohou vždy odvolat – stejně jako všichni občané – na základě své občanské autonomie na všeobecné právo, aby ochránili své právní záležitosti vzájemného zájmu. Naproti tomu by bylo závažnou nespravedlností obětovat společné dobro a oprávněné právo rodiny, aby se dosáhlo dober, jež je možné a nutné zajistit způsobem, jež nejsou škodlivé pro celé sociální těleso. (Kromě toho stále existuje nebezpečí, a na to nesmíme zapomínat, že „zákon, který dělá z homosexuality základ pro získávání práv, může fakticky povzbudit osobu s jistými homosexuálními sklony, aby se prohlásila za homosexuální

nebo dokonce hledala partnera, aby mohla zákonných ustanovení využívat“ (Kongregace pro nauku víry, *Některé úvahy k Odpovědi na návrh zákona o nediskriminaci homosexuálních osob*, 24. července 1992, 14.))

IV. PŘÍSTUPY KATOLICKÝCH POLITIKŮ K ZÁKONODÁRSTVÍ PŘÍZNIVĚMU HOMOSEXUÁLNÍM SVAZKŮM

10. Jsou-li všichni věřící povinni stavět se proti právnímu uznání homosexuálních svazků, platí to zvláště pro katolické politiky v oblasti jejich odpovědnosti, jež je jim vlastní. Setkali-li se s návrhy zákonů příznivých homosexuálním svazkům, je třeba, aby přihlíželi k následujícím etickým doporučením.

Je-li nějaký návrh zákona na právní uznání homosexuálních svazků předložen zákonodárnému shromáždění po prvé, má katolický zákonodárce mravní povinnost vyjádřit jasně a veřejně svůj nesouhlas a hlasovat proti tomuto návrhu. Poskytnout vlastní hlas zákonodárnému textu, který je pro obecné dobro společnosti tak škodlivý, je čin závažně nemorální.

V případě, že se katolický člen parlamentu setká s již platným zákonem, který je příznivý homosexuálním svazkům, musí se proti němu postavit způsobem, který je pro něho možný, a dát svůj nesouhlas veřejně najevo: je to pro něho povinný akt svědectví pravdě. Kdyby nebylo možné zákon toho druhu úplně zrušit, mohl by s odvoláním na pokyny uvedené v encyklice *Evangelium vitae* „dovoleně podporovat návrhy zákonů směřujících k omezení škod z takového zákona a zmenšení jeho negativních účinků v oblasti kultury a veřejné morálky“, za předpokladu, že bude jeho „absolutní odpor“ proti takovým zákonům „jasně vyjádřen a všem známý“ a že bude vyloučeno ne-

bezpečí pohoršení. (Srov. Jan Pavel II., encyklika *Evangelium vitae*, 25. března 1995, 73.) To neznamená, že by bylo možné zákon v těchto otázkách restriktivnější pokládat za spravedlivý nebo alespoň za přijatelný; jde ovšem spíše o legitimní a náležitý pokus přinejmenším zčásti zrušit nespravedlivý zákon, když momentálně není úplné zrušení možné.

Závěr

11. Podle nauky církve nemůže respekt vůči homosexuálním osobám žádným způsobem vést k schvalování homosexuálního chování nebo k právnímu uznání homosexuálních svazků. Obecné dobro vyžaduje, aby zákony uznávaly, podporovaly a chránily manželský svazek jako základ rodiny, základní buňku společnosti. Právně uznávat homosexuální svazky nebo je stavět naroveň s manželstvím by znamenalo nejen schvalovat deviantní chování a činit je tak jedním z modelů v současné společnosti, nýbrž také zatemnit kladné hodnoty, jež patří k společnému dědictví lidstva. Církev nemůže jinak než takové hodnoty hájit pro dobro lidí a celé společnosti.

Nejvyšší velekněz Jan Pavel II. v audienci udělené dne 23. března 2003 podepsanému kardinálu prefektovi schválil tyto Úvahy, o nichž bylo rozhodnuto na řádném zasedání této kongregace, a nařídil jejich uveřejnění.

V Římě, v sídle Kongregace pro nauku víry, 3. června 2003, v den památky sv. Karla Lwan-gy a druhů, mučedníků.

Joseph kardinál Ratzinger, prefekt

Angelo Amato, SDB, titulární arcibiskup Sily, sekretář

Vatikán, 6. 8. 2003

Na svátek Proměnění Páně z italského originálu přeložil Dr. Václav Frei.

Inscenovaný křik o pomoc

Jak se dalo očekávat, pokud Kongregace pro nauku víry učiní jasnými slovy přítrž neobyčejně úspěšným machinacím homosexuální lobby vedl k proticírkevním polemikám a protirímské zášti. V zájmu věcné diskuse je třeba vyjasnit, o co ve sporu o právní uznání homosexuálních partnerství ve skutečnosti nejde a ani nemůže jít: navzdory výkřikům o pomoc ze strany homosexuálů nejedná se v tomto případě o otázku lidských práv. Debatu o lidských právech by bylo možno vést v tom případě, kdyby homosexuálové na základě svého životního způsobu byli trestně stíháni a bylo s nimi ze strany státu špatně zacházeno. To se neděje v žádném evropském státě. Právní nárok vycházející z lidských práv na civilní ocenění homosexuálních partnerství však neexistuje.

Stejně tak se nejedná o toleranci vůči tomuto životnímu způsobu. Pokud jde o stát, ten ho již toleruje tím, že ho nezakazuje a nestíhá. Že tato tolerance musí mít i své hranice, je zcela přirozené, např. pokud jde o nezletilé, je-li tato závislost zneužívána nebo je-li ve hře nějaké přinucení.

Společenské tolerování svého životního způsobu mohou homosexuální páry od státu těžko očekávat. Křesťanům a muslimům zakazovat jejich teologicky odůvodněnou kritiku praktikující homosexuality, cenzurovat v tom smyslu příslušná místa v bibli a v koránu odporuje skutečně lidským právům, svobodnému vyjadřování názorů a náboženské svobodě.

O co tedy jde? Polemikové řeknou, že o diskriminaci. Věcně vyjádřeno jde o otázku, zda stát může najít mimo tradiční základ rovnosti nějaký argument, aby zacházel stejně nejen s tím, co je stejné, ale i s tím, co stejné není. V případě finanční podpory manželských i neman-

želských dětí tak činí, a to z dobrých důvodů.

Co však má pohnout stát k tomu, aby homosexuálnímu partnerství, které není zaměřeno na plození a výchovu dětí, poskytoval stejnou ochranu a podporu jako heterosexuálnímu partnerství, které je přinejmenším otevřeně plození dětí? Stát musí i v jiných životních oblastech, jako je hospodářství nebo věda, zvažovat, zda jim v zájmu celé společnosti podporu poskytne, nebo odepře. V málokterém případě je tato volba tak jednoznačná a jasná, jako při heterosexuálním monogamním manželství: neboť plození a výchova potomstva má nesporně nesmírnou společenskou relevanci.

Právě tím argumentuje Kongregace pro nauku víry: „Protože manželské páry mají za úkol zaručit nástup dalších generací, je předním veřejným zájmem, aby jim občanské právo zajistilo institucionální uznání. Homosexuální životní společenství nevyžadují naopak žádnou specifickou pozornost ze strany právního řádu, protože nejsou nositeli jmenovaného úkolu pro obecné blaho.“ Kdo toto nepokládá za naléhavý argument, ať se podívá na demografický vy-

Upozorňujeme na publikaci, která nedávno vyšla v Matici cyrilometodějské s. r. o.; otiskujeme krátkou anotaci:

Mons. Andreas Laun (ed.):

HOMOSEXUALITA Z KATOLICKÉHO POHLEDU

Publikace, jejímž editorem je salcburský světící biskup A. Laun, je jedním z mála rozsáhlých a ucelených děl na dané téma. Snoubí se zde obojí – katolická morálka i odborné poznatky, zvláště v oblasti psychologie a psychoterapie. Proto je nutno chápat tuto práci ne jako „protihomosexuální“, ale jako péči o dobro všech bratří a sester, kteří nesou obtížné břemeno náklonnosti ke stejnému pohlaví. Publikace je sborníkem referátů ze zasedání na téma „Církev a homosexualita“, které se uskutečnilo v Salcburku 4.-6. září 2000 z iniciativy J. Exc. arcibiskupa ThDr. Georga Edera.

Brož., A5, 336 stran, 299 Kč

voj. Je zcela nesporné, že stát může svou službu obecnému blahu naplnit jen tehdy, když společnost nevybočuje z rovnováhy. Právě to je důvod rapidního přestárnutí takřka všech evropských zemí.

Abyste bylo možno zachránit penzijní a zdravotní systém a vůbec sociální stát jako celek, se všemi potřebnými reformami, k tomu je zapotřebí přiměřeného procenta výdělečně činného obyvatelstva. Ale pozitivní může být dostatek výdělečně činných jen tehdy, jestliže se dnes narodí dostatek dětí. Racionální, zcela neideologická, jen na obecné blaho orien-

tovaná státní rodinná a sociální politika musí proto uznat, že jen dětem plně příznivě nakloněná společnost má před sebou budoucnost.

Nikoliv tedy z náboženských nebo ideologických důvodů, nikoliv ze sympatie nebo soucitu, nýbrž z věcného pohledu a z logických důsledků demografického vývoje musí být manželství a rodina ve středu zájmu každého státu. V zájmu přežití společnosti, v jejichž službách stojí, musí stát prohlásit právní upřednostnění a finančně daňové zvýhodnění rodiny za ústřední projekt, který budoucnost vyžaduje.

Nikoliv jen morální, ale fyzické přežití naší civilizace závisí na tom, zda ti, kteří nesou odpovědnost za stát, najdou ještě odvahu v zájmu obecného blaha „rozlišovat“. Výzva zní: Jak můžeme všechny společensky předvynalezené životní modely postavit na stejnou úroveň? Ona zní: Jak můžeme perspektivní a obecnému blahu nejvíce odpovídající model – natrvalo založené, institucionalizované a pro potomstvo otevřené manželství mezi mužem a ženou – co neúčinněji podpořit a učinit z něho atraktivní životní formu?

Z Die Tagespost
přeložil -lš-

Modlitby před brněnskou klinikou

Již od počátku léta se každý týden od pondělí do pátku modlí žalmy před gynekologicko-porodnickou klinikou na Obilném trhu v Brně pravoslavný kněz dr. Libor Halík od 10 do 12 hod. za odstranění potratů z této země. Před sebou má plakát s obrazem 8týdenního lidského plodu a 12týdenního plodu po interrupci a s nápisem „Potraty zavedl Lenin a Hitler“. K dr. Halíkovi se připojili též katoličtí aktivisté na obranu nenarozeného života, kteří se vedle něho modlí růženec i jiné modlitby. Celá akce je vedena nekonfrontačním duchem se snahou vyhnout se střetům se zástupci kliniky, i když ne vždy se to zcela daří; vedení nemocnice již dalo dr. Halíkovi důrazně na vědomí svoji nelibost. Dr. Halík a jeho katoličtí přátelé ochotně diskutují se zájemci a nabízejí literaturu. Reakce lidí jsou různé - od nepřátelských emocí až po plodné a smysluplné vstřícné rozhovory. Kéž by bylo více takových akcí!